

Hallituksen esitys Eduskunnalle, joka sisältää tiedonannon niistä sopimuksista ja suosituksista, mitkä Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi on hyväksynyt kahdennelläkymmenennelläyhdeksännellä istuntokaudellaan vuonna 1946.

Kansainvälisen työkonferenssin kahdeskymmenesyhdeksäs istuntokausi pidettiin Montrealissa 19 päivän syyskuuta ja 9 päivän lokakuuta välisenä aikana vuonna 1946.

Hallituksen esityksessä N:o 29 vuodelta 1947 on selostettu niitä konferenssin päätöksiä, jotka koskivat Kansainvälisen työjärjestön perussäännön muuttamista ja siitä johtuvia toimenpiteitä. Esityksen mukaisesti Eduskunta vastauksessaan 29 päivältä toukokuuta 1947 antoi suostumuksensa siihen, että Kansainvälisen työjärjestön perussäännön muutosasiakirja ja siihen liittyvä perussääntö sekä sopimus, joka koskee niiden sopimusten osittaista muuttamista, jotka Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi on hyväksynyt kahdennelläkahdeksalla siihen asti pidetyllä istuntokaudellaan, ratifioidaan. Voimaansaattamisasetus annettiin 12 päivänä kesäkuuta 1947.

Työkonferenssi hyväksyi edellä sanotun lisäksi seuraavat sopimukset ja suositukset, jotka Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 19 artiklan mukaisesti nyt saatetaan Eduskunnan käsiteltäviksi:

1. Sopimus (N:o 77), joka koskee lääkärintarkastusta, jolla todetaan lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus teollisuustyöhön.
2. Sopimus (N:o 78), joka koskee lääkärintarkastusta, jolla todetaan lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus työhön ei-teollisilla aloilla.
3. Suositus (N:o 79), joka koskee lääkärintarkastusta, jolla todetaan lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus työhön.
4. Sopimus (N:o 79), joka koskee lasten ja nuorten henkilöiden yötyön rajoittamista ei-teollisissa töissä.

5. Suositus (N:o 80), joka koskee lasten ja nuorten henkilöiden yötyön rajoittamista ei-teollisissa töissä.

Yksityiskohtainen selostus työkonferenssin tästä istuntokaudesta sisältyy Sosiaaliministeriön Tiedonantoihin N:o XLIX, jotka myös sisältävät selostuksen edellä mainittujen sopimusten ja suositusten sisällöstä. Oheiseen liitteeseen sisältyvät sopimusten suomenkieliset tekstit.

Sopimus (N:o 77), joka koskee lääkärintarkastusta, jolla todetaan lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus teollisuustyöhön.

Sopimuksen alaa koskevat Suomessa nykyisin voimassa olevat säännökset sisältyvät pääasiassa 31 päivänä heinäkuuta 1929 lasten ja nuorten henkilöiden käyttämisestä ammattityöhön annettuun lakiin.

Vertailtaessa mainitun lain säännöksiä sopimuksen määräyksiin huomataan, että ne eivät peitä toisiaan. Huomattavimmista eroavaisuuksista mainittakoon seuraavat:

Sopimusta sovellettaessa „teollisuusyrityksiksi” katsotaan m.m. rakennusyritykset ja siviili-insinöörit, niihin luettuina rakennus-, korjaus-, ylläpito-, muuttamis- ja purkamistyöt. Näistä eräät jäävät mainitun lapsia ja nuoria koskevan lain ulkopuolelle. Myöskään ei sanottu laki koske kuljetusyrityksiä, jotka sopimuksen mukaan luetaan „teollisuusyrityksiin”.

Alle 18 vuoden ikäisiä lapsia ja nuoria ei sopimuksen mukaan saa ottaa työhön teollisuusyritykseen, jollei heitä ole lääkärintarkastuksessa todettu soveltuviksi siihen työhön, johon heitä aiotaan käyttää. Edellä mainitun Suomen lain mukaan vaaditaan lääkärintarkastus työhön otettaessa vain lapsiin nähden, jotka eivät ole täyttäneet

15 vuotta, ja ainoastaan määrätyissä poikkeustapauksissa 15, mutta ei 18 täyttäneisiin nähden.

Lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus siihen työhön, jota he tekevät, on sopimuksen mukaan asetettava jatkuvan lääkärinvalvonnan alaiseksi siksi, kunnes he ovat täyttäneet kahdeksantoista vuotta, ja heidän työnsä saa jatkua vain siinä tapauksessa, että lääkärintarkastus uudistetaan väliajoin, jotka eivät ole vuotta pitempiä. Toissää, joissa esiintyy suuria terveydellisiä vaaroja, työhön soveltuvaisuutta koskevaa lääkärintarkastusta ja sen säännöllistä uudistamista on vaadittava jatkettavaksi ainakin 21 ikävuoteen asti. Lainsäädännössä on joko määriteltävä työt tai työn laadut, joissa työhön soveltuvaisuutta koskevia lääkärintarkastuksia on vaadittava vähintään 21 ikävuoteen asti, tai annettava sopivalle viranomaiselle valtuudet niiden määrittelymiseen.

Sopimuksen määräysten mukaan kunkin maan lainsäädännössä on lisäksi määrättävä asianomainen viranomainen, joka laatii työhön soveltuvaisuustodistuksen, ja tarkemmin määriteltävä ehdot, joita on noudatettava tällaisen todistuksen laatimisessa ja antamisessa.

Edellä lueteltuja sopimuksen määräyksiä vastaavia säännöksiä ei myöskään nykyään ole Suomen lainsäädännössä.

Sopimus määrää, ettei lääkärintarkastuksesta saa aiheutua mitään kustannuksia lapselle tai nuorelle henkilölle tai hänen vanhemmilleen, kun taas vastaavaa periaatetta sovelletaan Suomessa yleensä vain lapsiin nähden.

Asianomaisen viranomaisen on sellaisiin lapsiin ja nuoriin henkilöihin nähden, jotka lääkärintarkastuksessa on todettu sopimattomiksi määrätynlaisiin töihin tai joissa on havaittu ruumiillisia vikoja tai vajavaisuuksia, ryhdyttävä toimenpiteisiin heidän fyysillisen kuntonsa palauttamiseksi sekä ammatillisen opetuksen hankkimiseksi heille siinä tarkoituksessa, että heidän työhön sijoittamistaan helpotettaisiin. Tätäkään sopimukseen sisältyvää määräystä ei ole Suomen nykyisessä lainsäädännössä.

Jokainen Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltio, jonka lainsäädännössä, ennen niiden lakien ja säännösten hyväksymistä, jotka tekevät mahdolliseksi tämän sopimuksen ratifioinnin, ei ollut lakeja tai sään-

nöksiä, jotka koskevat lääkärintarkastusta, jonka tarkoituksena on todeta lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus teollisuustyöhön, voi ratifiointiin liitettyllä julkilausumalla korvata 18 ikävuoden rajan alemmalla, ei kuitenkaan missään tapauksessa 16 ikävuotta nuoremmalla, ja 21 ikävuoden rajan alemmalla, ei kuitenkaan 19 ikävuotta nuoremmalla. Sopimuksen määräykset eivät edes edellä mainitulla tavalla lievennettyinäkaan vastaa Suomen voimassa olevia säännöksiä.

Voimassa olevan lainsäädännön perusteella ei, niinkuin edellä olevasta selviää, sopimusta voida Suomessa ratifioida. Kun lainsäädäntöämme, mikäli se koskee lasten ja nuorten henkilöiden työtä, parhaillaan uusitaan, on tässä valmistelutyössä myös harkittava sopimuksen määräysten soveltuvaisuutta meidän oloihimme ja kysymys sopimuksen ratifioimisesta olisi sen tähden otettava ratkaistavaksi vasta sen jälkeen, kun mainittu uusi lainsäädäntö on valmistunut.

Sopimus (N:o 78), joka koskee lääkärintarkastusta, jolla todetaan lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus työhön ei-teollisilla aloilla.

Tärkeätä osaa sopimuksessa tarkoitetuista yrityksistä koskee Suomessa 24 päivänä lokakuuta 1919 annettu laki kauppa-, konttori- ja varastoliikkeiden työoloista. Siitä ovat voimassa vain lapsia ja nuoria koskevat säännökset, joiden mukaan alin työhön pääsyikä on 14 vuotta. Lapsi on 14, mutta ei 16 vuotta täyttänyt ja nuori henkilö 16, mutta ei 18 vuotta täyttänyt henkilö. Lääkärintodistuksesta ei laissa puhuta mitään, joten sitä ei ole pakko hankkia.

Sopimusta ei voimassa olevien lakien perusteella voida Suomessa ratifioida. Kun lapsia ja nuoria koskeva lainsäädäntömme, niinkuin edellä on sanottu, on uusittavana, ei kysymystä tämänkään sopimuksen ratifioimisesta voitane ottaa ratkaistavaksi ennen sanotun lainsäädännön valmistumista.

Suositus (N:o 79), joka koskee lääkärintarkastusta, jolla todetaan lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus työhön.

Tämä suositus liittyy edellä mainittuihin lasten ja nuorten lääkärintarkastusta koskeviin sopimuksiin, joita se täydentää.

Sopimukset luovat pohjan säännöksille, jotka koskevat lääkärintarkastusta, jonka tarkoituksena on suojella lasten ja nuorten henkilöiden terveyttä sellaisia vaaroja vastaan, joita voi aiheuttaa heille sopimaton työ, mutta jättävät kunkin maan lainsäädännölle käytännöllisten menettelytapojen yksityiskohtaisen valinnan. Koska on suotavaa, että turvataan sopimusten sovellutuksen yhdenmukaisuus, jotta lasten ja nuorten henkilöiden suojelu pysytettäisiin mahdollisimman tehokkaana, kuitenkin sallien lääkärintarkastukset käytännössä toimitettavaksi eri jäsenvaltioiden yleisen hallinnollisen järjestelmän mukaisesti, ja pitäen suotavana sellaisten menettelytapojen tiedoittamista kaikille jäsenvaltioille, joiden on havaittu antavan tyydyttäviä tuloksia jossakin maassa ja jotka voivat olla ohjeena, konferenssi tässä suosituksessa suosittelee jäsenvaltioiden noudatettaviksi joukon yksityiskohtaisia menettelytapoja. Toimenpiteistä, joihin kussakin maassa tässä tarkoituksessa on ryhdytty, on tiedoitettava Kansainväliselle työtoimistolle.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 1948.

Tasavallan Presidentti

J. K. PAASIKIVI

Sopimus (N:o 79), joka koskee lasten ja nuorten henkilöiden yötyön rajoittamista ei-teollisissa töissä.

Edellä mainitussa laissa kauppa-, konttori- ja varastoliikkeiden työoloista ei ole säännöksiä yötyöstä. Mutta kun laissa säädetty näiden liikkeiden aukioloaika on varsin tarkasti rajoitettu, seuraa siitä, että lapsia ja nuoria henkilöitä ei niissä jouduta yleensä käyttämään yötyössä, vaikka nimenomaisia rajoituksia ei tässä kohdin olekaan.

Kysymystä tämänkään sopimuksen ratifiomisesta ei voitane ottaa ratkaistavaksi ennen lasten ja nuorten henkilöiden työtä koskevan lainsäädännön uusimista.

Suositus (N:o 80), joka koskee lasten ja nuorten henkilöiden yötyön rajoittamista ei-teollisissa töissä.

Suositus liittyy läheisesti edellä mainittuun lasten ja nuorten henkilöiden yötyötä koskevaan sopimukseen, ja sen tarkoituksena on mahdollisimman suuren yhdenmukaisuuden aikaansaaminen mainitun sopimuksen soveltamisessa eri valtioissa.

Sosiaaliministeri V. Liljeström.

SUOMENKIELISET TEKSTIT.

Sopimus (N:o 77), joka koskee lääkärin-tarkastusta, millä todetaan lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus teollisuustyöhön.

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutsumana Montrealissa 19 päivänä syyskuuta 1946 kahdennenkymmenennen yhdeksännen istuntokautensa, ja

päätettyään hyväksyä erinäisiä ehdotuksia, jotka koskevat lääkärin-tarkastusta, millä todetaan lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus teollisuustyöhön, mikä kysymys on kolmantena kohtana istuntokauden päiväjärjestyksessä, sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan kansainvälisen sopimuksen muotoon,

hyväksyy tänä yhdeksäntenä päivänä loka-kuuta 1946 seuraavan sopimuksen, jonka nimenä on oleva „Sopimus, joka koskee nuorten henkilöiden lääkärin-tarkastusta (teollisuus), 1946”:

Osa I. Yleisiä määräyksiä.

1 artikla.

1. Tätä sopimusta sovelletaan lapsiin ja nuoriin henkilöihin, jotka on otettu työhön tai jotka työskentelevät joko yleisissä tai yksityisissä teollisuusyrityksissä tai niiden yhteydessä.

2. Tätä sopimusta sovellettaessa „teollisuusyrityksiksi” katsotaan erityisesti:

- a) kaivokset, louhimot ja muut työt, joiden tarkoituksena on irroittaa mineraaleja maasta;
- b) yritykset, joissa tuotteita valmistetaan, muutetaan, puhdistetaan, korjataan, koristetaan, viimeistellään, laaditaan myyntikuntoon, hajoitetaan tai

puretaan, tai joissa aineita muutetaan toiseen muotoon, lukien niihin laivanrakennusyritykset sekä sähkön tai jonkun muun käyttövoiman tuottamisessa, muuntamisessa tai siirtämisessä toimivat yritykset;

c) rakennusyritykset ja siviili-insinööri-työt, lukien niihin rakennus-, korjaus-, ylläpito-, muuttamis- ja purkamistyöt;

d) kuljetusyritykset, jotka harjoittavat henkilöiden tai tavaroiden kuljetusta maanteitse, rautateitse, sisävesistöillä tai ilmasteitse, lukien niihin tavaroiden käsittelyn satamissa, rantalaitureilla, lastauspaikoissa, varastoissa tai lentoasemilla.

3. Asianomaisen viranomaisen on määriteltävä raja, joka erottaa teollisuuden maanviljelyksestä, kaupasta ja muista ei-teollisista aloista.

2 artikla.

1. Lapsia ja nuoria alle kahdeksantoista vuoden ikäisiä henkilöitä ei saa ottaa työhön teollisuusyritykseen, jollei heitä ole perusteellisessa lääkärin-tarkastuksessa todettu soveltuviksi siihen työhön, mihin heidät aiotaan pestata.

2. Työhön soveltuvaisuutta koskevan lääkärin-tarkastuksen suorittaa asianomaisen viranomaisen hyväksymä pätevä lääkäri ja annetaan siitä todistukseksi joko lääkärin-todistus tai merkintä työlupaan tai työkirjaan.

3. Todistus, joka osoittaa työhön soveltuvaisuuden

- a) voi sisältää määrättyt ehdot työskentelyn suhteen;
- b) voidaan antaa erikoista työtä tai työtä tehtäväryhmää varten, mihin liittyy samanlaisia terveydellisiä vaaroja ja mitkä on luokiteltu ryhmäksi sen viranomaisen toimesta, jolle kuuluu työhön soveltuvaisuuden toteamiseksi

suoritettua lääkärintarkastusta koskevan lainsäädännön sovellutus.

4. Kunkin maan lainsäädännössä on määrättävä asianomainen viranomainen, joka laatii työhön soveltuvaisuustodistuksen, ja tarkemmin määriteltävä ehdot, joita on noudatettava tällaisen todistuksen laatimisessa ja antamisessa.

3 artikla.

1. Lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus työhön, jota he tekevät, on asetettava jatkuvan lääkärintalvonnalan alaiseksi siksi, kunnes he ovat täyttäneet kahdeksantoista vuotta.

2. Lapsen tai nuoren henkilön työ voi jatkua vain siinä tapauksessa, että lääkärintarkastus uudistetaan väliajoin, jotka eivät ole vuotta pitempiä.

3. Kunkin maan lainsäädännössä on:

- a) huomioitava erikoisolot, joiden vallitessa lääkärintarkastus on suoritettava uudelleen vuotuisen tarkastuksen lisäksi tai pienemmin väliajoin, jotta taattaisiin talvonnalan tehokkuus työssä esiintyvien vaarojen suhteen sekä lapsen tai nuoren henkilön edellisten tarkastusten perusteella todetun terveydentilan suhteen; tai
- b) annettava asianomaiselle viranomaiselle valtuudet vaatia lääkärintarkastuksen uudistamista poikkeustapauksissa.

4 artikla.

1. Toiässä, joissa esiintyy suuria terveydellisiä vaaroja, työhön soveltuvaisuutta koskevaa lääkärintarkastusta ja sen säännöllistä uudistamista on vaadittava jatkettavaksi ainakin kahteenkymmeneen yhteen ikävuoteen asti.

2. Kunkin maan lainsäädännössä on joko määriteltävä työt tai työn laadut, joissa työhön soveltuvaisuutta koskevia lääkärintarkastuksia on vaadittava vähintään kahteenkymmeneen yhteen ikävuoteen asti tai annettava sopivalle viranomaiselle valtuudet niiden määrittelemiseen.

5 artikla.

Edellisissä artikloissa määrättyistä lääkärintarkastuksista ei saa aiheutua mitään kustannuksia lapselle tai nuorelle henkilölle tai hänen vanhemmilleen.

6 artikla.

1. Asianomaisen viranomaisen on sellaisten lasten ja nuorten henkilöiden suhteen, jotka lääkärintarkastuksessa on todettu sopimattomiksi määrätynlaisiin töihin tai joissa on havaittu ruumiillisia vikoja tai vajavaisuuksia, ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin heidän fyysisen kuntosaa palauttamiseksi sekä ammatillisen opetuksen hankkimiseksi heille siinä tarkoituksessa, että heidän työhön sijoittamistaan helpotettaisiin.

2. Asianomaisen viranomaisen on määrättävä tällaisten toimenpiteiden laatu ja laajuus; tässä tarkoituksessa on järjestettävä yhteistoiminta työmarkkina- ja terveydenhoito-, opetus- ja sosiaaliviranomaisten kesken ja riittävää yhteyttä on pidettävä näiden viranomaisten välillä tällaisten toimenpiteiden suorittamista varten.

3. Kunkin maan lainsäädännössä voidaan määrätä, että lapsille ja nuorille henkilöille, joiden työhön soveltuvaisuutta ei ole selvästi todettu, on myönnettävä:

- a) väliaikaisia työ lupia tai lääkärintodistuksia, jotka ovat voimassa rajoitetun ajan, minkä päätyttyä nuori työntekijä uudestaan tarkastetaan;
- b) lupia tai todistuksia, joissa asetetaan erikoisia ehtoja työtä varten.

7 artikla.

1. Työnantajan on säilytettävä ja pidettävä ammattientarkastajien saatavissa joko työhön soveltuvaisuutta koskeva lääkärintodistus tai työ lupa tai työkirja, josta näkyy, että ei ole mitään lääkärintalvonnalan, jotka kieltäisivät työssä käyttämisen, sen mukaan kuin maan lainsäädäntö määrää.

2. Kunkin maan lainsäädännön on määrättävä muut talvonnaltoimenpiteet, joilla turvataan tämän sopimuksen tarkka soveltaminen.

II osa. Erikoismääräyksiä eräitä maita varten.

8 artikla.

1. Jos jäsenvaltion alueeseen kuuluu laajoja alueita, joissa, harvan asutuksen tai alueen kehitystason johdosta, asianomainen viranomainen pitää mahdollottomana tämän sopimuksen määräysten noudattamista, voi viranomainen vapauttaa maini-

tut alueet sopimuksen soveltamisesta, joko kokonaan tai sopiviksi katsomillaan poikkeusmääräyksillä, joidenkin yritysten ja joidenkin töiden suhteen.

2. Jokaisen jäsenvaltion on esitettävä ensimmäisessä vuosiraportissaan tämän sopimuksen soveltamisesta Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 22 artiklan mukaisesti kaikki alueet, joihin nähden se aikoo vedota tämän artiklan määräyksiin, eikä mikään jäsenvaltio saa ensimmäisen vuosiraporttinsa jälkeen vedota tämän artiklan määräyksiin paitsi täten ilmoitettujen alueiden suhteen.

3. Jokaisen jäsenvaltion, joka vetoaa tämän artiklan määräyksiin, on ilmoitettava seuraavissa vuosiraporteissa kaikki alueet, joiden suhteen se luopuu oikeudesta vedota tämän artiklan määräyksiin.

9 artikla.

1. Jokainen jäsenvaltio, jonka lainsäädännössä, ennen niiden lakien ja säännösten hyväksymistä, joiden nojalla tämä sopimus ratifioidaan, ei ollut lakeja tai säännöksiä, jotka koskevat lääkärintarkastusta, jonka tarkoituksena on todeta lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus teollisuustyöhön, voi ratifiointiin liitettyllä julkilausumalla korvata 2 ja 3 artikloissa määrätyn kahdeksantoista ikävuoden rajan alemmalla, ei kuitenkaan missään tapauksessa kuuttatoista ikävuotta nuoremmalla, ja 4 artiklassa määrätyn kahdenkymmenen vuoden ikävuoden rajan alemmalla, ei kuitenkaan yhdeksäntoista ikävuotta nuoremmalla.

2. Jokainen jäsenvaltio, joka on antanut sellaisen julkilausuman, voi peruuttaa sen milloin tahansa uudella julkilausumalla.

3. Jokaisen jäsenvaltion, jonka suhteen tämän artiklan 1 kohdan mukaan laadittu julkilausuma on voimassa, on ilmoitettava tämän sopimuksen soveltamista koskevassa vuosiraportissaan, missä määrin mitään edistystä on tapahtunut sopimuksen määräysten täydelliseksi soveltamiseksi.

10 artikla.

1. Tämän sopimuksen I osan määräyksiä sovelletaan Intiassa tässä artiklassa esitetyin muutoksin:

- a) mainittuja määräyksiä sovelletaan kaikilla alueilla, joiden suhteen Intian

lakiasääntävällä elimellä on oikeus niitä soveltaa;

- b) „teolliseksi yritykseksi” katsotaan:
 - i) tehtaot Intian tehdaslain määritelmän mukaan;
 - ii) kaivokset Intian kaivoslain määritelmän mukaan;
 - iii) rautatiet;
 - iv) kaikki työt, joita koskee laki lasten työstä, 1938;
- c) 2 ja 3 artikloita sovelletaan alle kuudentoista vuoden ikäisiin lapsiin ja nuoriin henkilöihin;
- d) 4 artiklassa kahdenkymmenen vuoden ikä korvataan yhdeksäntoista vuoden iällä;
- e) 6 artiklan 1 ja 2 kohtia ei sovelleta Intiaan.

2. Tämän artiklan 1 kohdan määräykset voidaan muuttaa seuraavalla menettelyllä:

- a) Kansainvälinen työkonferenssi voi joikaisessa istunnossaan, jossa kysymys kuuluu sen päiväjärjestykseen, hyväksyä kahden kolmanneksen enemmistöllä muutosehdotukset tämän artiklan 1 kohtaan;
- b) sellainen muutosehdotus on vuoden kuluessa tai poikkeuksellisisa oloissa kahdeksantoista kuukauden kuluessa konferenssin istunnon päättymisen jälkeen jätettävä käsiteltäväksi Intian sille viranomaiselle tai niille viranomaisille, minkä toimialaan asia kuuluu, lain muuttamiseksi tai muihin toimenpiteisiin ryhtymistä varten;
- c) jos Intia saa asianomaiselta viranomaiselta tai asianomaisilta viranomaisilta, joiden toimialaan asia kuuluu, suostumuksen, se ilmoittaa muutoksen virallisesta ratifiointista Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle rekisteröimistä varten;
- d) sellainen muutosehdotus, sen jälkeen kun Intia on sen ratifioinut, tulee voimaan tämän sopimuksen muutoksena.

III osa. Loppumääräyksiä.

11 artikla.

Mikään tässä sopimuksessa ei saa vaikuttaa mihinkään lakiin, päätökseen, tapaan tai työnantajien ja työntekijöiden väliseen

sopimukseen, jossa turvataan paremmat ehdot kuin mitä tässä sopimuksessa on määrätty.

12 artikla.

Tämän sopimuksen viralliset ratifiointit on lähetettävä Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle rekisteröitäväksi.

13 artikla.

1. Tämä sopimus sitoo vain niitä Kansainvälisen työjärjestön jäseniä, joiden ratifiointit pääjohtaja on rekisteröinyt.

2. Se tulee voimaan kaksitoista kuukautta sen jälkeen kuin pääjohtaja on rekisteröinyt kahden jäsenvaltion ratifiointit.

3. Sen jälkeen tämä sopimus tulee voimaan jokaisen jäsenvaltion kohdalta kaksitoista kuukautta sen jälkeen kuin sen ratifiointi on rekisteröity.

14 artikla.

1. Jokainen jäsenvaltio, joka on ratifioinut tämän sopimuksen, voi sanoa sen irti kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä, jona sopimus ensin tuli voimaan, lähettämällä kirjelmän Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle, joka sen rekisteröi. Irtisanominen tulee voimaan vasta vuoden kuluttua rekisteröimisestä.

2. Jokainen jäsenvaltio, joka on ratifioinut tämän sopimuksen ja joka ei vuoden kuluessa edellisessä kohdassa mainitun kymmenen vuoden määräajan jälkeen käytä tämän artiklan mukaan annettua irtisanomisoikeutta, sitoutuu uudeksi kymmenvuotiskaudeksi ja voi sen jälkeen sanoa irti tämän sopimuksen jokaisen kymmenvuotiskauden kuluttua tämän artiklan määräämin ehdoin.

15 artikla.

1. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on ilmoitettava kaikille Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioille kaikista järjestön jäsenvaltioiden hänelle ilmoittamista ratifiointeista ja irtisanomisista.

2. Ilmoittaessaan järjestön jäsenille toisen hänelle ilmoitetun ratifiointin rekisteröinnistä, tulee pääjohtajan kiinnittää järjestön jäsenten huomiota päivämäärään, jolloin tämä sopimus tulee voimaan.

16 artikla.

Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on ilmoitettava Yhdistyneiden Kansakun-

tien pääsihteerille rekisteröimistä varten Yhdistyneiden Kansakuntien perussäännösten 102 artiklan mukaisesti täydelliset tiedot kaikista ratifiointeista ja kaikista irtisanomisista, jotka hän on rekisteröinyt edellisten artikloiden mukaisesti.

17 artikla.

Jokaisen kymmenvuotiskauden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta lukien Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston on esitettävä yleiselle konferenssille selostus tämän sopimuksen soveltamisesta ja harkittava, onko aiheellista ottaa konferenssin päiväjärjestykseen kysymys sen täydellisestä tai osittaisesta muuttamisesta.

18 artikla.

1. Siinä tapauksessa, että konferenssi hyväksyy uuden sopimuksen, jolla kokonaan tai osittain muutetaan tämä sopimus, mikäli uusi sopimus ei toisin määrää,

a) jäsenvaltion suorittama uuden, muutoksia sisältävän sopimuksen ratifiointi aiheuttaa ipso jure tämän sopimuksen välittömän irtisanomisen huolimatta edellä mainitun 14 artiklan määräyksistä, sillä edellytyksellä, että uusi, muutoksia sisältävä sopimus on astunut voimaan;

b) eivät jäsenvaltiot siitä päivästä lukien, jona uusi, muutoksia sisältävä sopimus tulee voimaan, enää voi ratifioida tätä sopimusta.

2. Kuitenkin jää tämä sopimus nykyisessä muodossaan ja nykyisen sisältöisenä voimaan niihin jäsenvaltioihin nähden, jotka ovat sen ratifioineet eivätkä ratifioi muutoksia sisältävää uutta sopimusta.

19 artikla.

Tämän sopimuksen ranskan- ja englanninkielisiä tekstejä on kumpaakin pidettävä alkuperäisenä.

Sopimus (N:o 78), joka koskee lääkärin-tarkastusta, jolla todetaan lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus työhön ei-teollisilla aloilla.

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutun Montrealissa 19 päivänä syyskuuta 1946 kahdennenkymmenennen-yhdeksannen istuntokautensa, ja

päätettyään hyväksyä erinäisiä ehdotuksia, jotka koskevat lääkärin-tarkastusta, millä todetaan lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus työhön ei-teollisilla aloilla, mikä kysymys on kolmantena kohtana istunnon päiväjärjestyksessä, sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan kansainvälisen sopimuksen muotoon,

hyväksyy tänä yhdeksäntenä päivänä loka-kuuta 1946 seuraavan sopimuksen, jonka nimenä on oleva „Sopimus, joka koskee nuorten henkilöiden lääkärin-tarkastusta (ei-teolliset työt), 1946”.

Osa I. Yleisiä määräyksiä.

1 artikla.

1. Tätä sopimusta sovelletaan lapsiin ja nuoriin henkilöihin, jotka työskentelevät palkasta tai välittömän tai välillisen ansion vuoksi ei-teollisilla aloilla.

2. Tätä sopimusta sovellettaessa „ei-teollisiin töihin” luetaan kaikki muut työt, paitsi ne, mitkä asianomainen viranomainen on ilmoittanut teollisuus- tai maatalous-työksi tai työksi aluksella.

3. Asianomaisen viranomaisen on määriteltävä raja, joka eroittaa ei-teolliset työt teollisuus- ja maataloustöistä sekä työstä aluksella.

4. Kunkin maan lainsäädäntö voi vapauttaa tämän sopimuksen soveltamisesta työn perheyrytyksissä, missä työskentelevät vain vanhemmat ja heidän lapsensa tai holhokkinsa ja joissa suoritettua työtä ei ole todettu vaaralliseksi lasten tai nuorten henkilöiden terveydelle.

2 artikla.

1. Lapsia ja nuoria alle kahdeksantoista vuoden ikäisiä henkilöitä ei saa ottaa työhön ei-teollisille aloille, jollei heitä perusteellisen lääkärin-tarkastuksen avulla ole todettu soveltuviksi kysymyksessä olevaan työhön.

2. Asianomaisen viranomaisen hyväksymän, laillistetun lääkärin on suoritettava työhön soveltuvaisuutta koskeva lääkärin-tarkastus, josta on annettava todistukseksi joko lääkärin-todistus tai merkintä työlu-paan tai työkirjaan.

3. Todistus, joka osoittaa työhön soveltuvaisuuden

- a) voi sisältää määrättyt ehdot työskentelyn suhteen;
- b) voidaan antaa erikoista työtä tai työ- tai tehtäväryhmää varten, mihin liittyy samanlaisia terveydellisiä vaaroja ja mitkä on luokiteltu ryhmäksi sen viranomaisen toimesta, jolle kuuluu työhön soveltuvaisuuden toteamiseksi suoritettavaa lääkärin-tarkastusta koskevan lainsäädännön sovellutus.

4. Kunkin maan lainsäädännössä on määrättävä asianomainen viranomainen, joka laatii työhön soveltuvaisuutta koskevan todistuksen, ja tarkemmin määriteltävä ehdot, joita on noudatettava tällaisen todistuksen laatimisessa ja antamisessa.

3 artikla.

1. Lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus työhön, jota he tekevät, on asetettava jatkuvan lääkärinvalvonnan alaiseksi siksi, kunnes he ovat täyttäneet kahdeksantoista vuotta.

2. Lapsen tai nuoren henkilön työ voi jatkua vain siinä tapauksessa, että lääkärin-tarkastus uudistetaan väliajoin, jotka eivät ole vuotta pitempiä.

3. Kunkin maan lainsäädännössä on:

- a) huomioitava erikoisolot, joiden valitessa lääkärin-tarkastus on suoritettava uudelleen vuotuisen tarkastuksen lisäksi tai lyhemmin väliajoin, jotta taattaisiin valvonnan tehokkuus työssä esiintyvien vaarojen suhteen sekä lapsen tai nuoren henkilön edellisten tarkastusten perusteella todetun terveyden-tilan suhteen; tai
- b) annettava asianomaiselle viranomaiselle valtuudet vaatia lääkärin-tarkastusten uudistamista poikkeustapauksissa.

4 artikla.

1. Toiissa, joissa esiintyy suuria terveydellisiä vaaroja, työhön soveltuvaisuutta koskevaa lääkärintarkastusta ja sen säännöllistä uudistamista on vaadittava jatkettavaksi vähintään kahteenkymmeneen yhteen ikävuoteen asti.

2. Kunkin maan lainsäädännössä on joko määriteltävä työt tai työn lajit, joissa työhön soveltuvaisuutta koskevia lääkärintarkastuksia on vaadittava vähintään kahteenkymmeneen yhteen ikävuoteen asti, tai annettava sopivalle viranomaiselle valtuudet niiden määrittämiseen.

5 artikla.

Edellisissä artikloissa määrätystä lääkärintarkastuksista ei saa aiheutua mitään kustannuksia lapselle tai nuorelle henkilölle tai hänen vanhemmilleen.

6 artikla.

1. Asianomaisen viranomaisen on sellaisen lasten ja nuorten henkilöiden suhteen, jotka lääkärintarkastuksessa on todettu sopimattomiksi joihinkin töihin tai joissa on havaittu ruumiillisia vikoja tai vaja-
vauksia, ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin heidän fyysillisen kuntosu-
palauttamiseksi sekä ammatillisen opetuksen hankkimiseksi heille siinä tarkoituk-
sessa, että heidän työhön sijoittamistaan helpotettaisiin.

2. Asianomaisen viranomaisen on määrittävä tällaisten toimenpiteiden laatu ja laajuus; tässä tarkoituksessa on järjestettävä yhteistoiminta työmarkkina- ja terveydenhoito-, opetus- ja sosiaaliviranomaisten kesken ja riittävää yhteyttä on pidettävä näiden viranomaisten välillä tällaisten toimenpiteiden suorittamista varten.

3. Kunkin maan lainsäädäntö voi sää-
tää, että lapsille ja nuorille henkilöille, joi-
den työhön soveltuvaisuutta ei ole selvästi
todettu, on myönnettävä:

- a) väliaikaisia työlupia tai lääkärintodistuksia, jotka ovat voimassa rajoitetun ajan, jonka päätyttyä nuori työntekijä uudestaan tarkastetaan;
- b) työlupia tai todistuksia, joissa asetetaan erikoisia työehtoja.

7 artikla.

1. Työnantajan on säilytettävä ja pidettävä ammattientarkastajien saatavissa joko työhön soveltuvaisuutta koskeva lääkärintodistus tai työlupa tai työkirja, josta näkyy, ettei mikään lääkärintodistus kiellä työssä käyttämistä, sen mukaan kuin maan lainsäädäntö määrää.

2. Kunkin maan lainsäädännön on määrittävä:

- a) yhtäläiset toimenpiteet, jotka on hyväksyttävä sen järjestelmän soveltamisen valvonnan takia, jossa lääkärintarkastuksella todetaan omaan lukuunsa tai vanhempiensa lukuun työskentelevien lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus työhön kiertävän kaupustelun alalla tai jossakin muussa työssä, jota harjoitetaan yleisillä teillä tai julkisilla paikoilla;
- b) muu valvonta, joka on tarpeellinen sopimuksen tarkan soveltamisen turvaamiseksi.

II osa. Erikoismääräyksiä eräitä maita varten.

8 artikla.

1. Jos jäsenvaltion alueeseen kuuluu laajoja alueita, joissa harvan asutuksen johdosta tai alueen kehitystason johdosta asianomainen viranomainen pitää mahdottomana tämän sopimuksen määräysten soveltamista, voi viranomainen vapauttaa mainitut alueet sopimuksen soveltamisesta joko kokonaan tai sopiviksi katsomillaan poikkeusmääräyksillä joidenkin yritysten ja joidenkin töiden suhteen.

2. Jokaisen jäsenvaltion on ilmoitettava ensimmäisessä vuosiraportissa tämän sopimuksen soveltamisesta Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 22 artiklan mukaisesti kaikki alueet, joihin nähden se aikoo vedota tämän artiklan määräyksiin, eikä mikään jäsenvaltio saa ensimmäisen vuosiraporttinsa jälkeen vedota tämän artiklan määräyksiin, paitsi täten ilmoitettujen alueiden suhteen.

3. Jokaisen jäsenvaltion, joka vetoaa tämän artiklan määräyksiin, on ilmoitettava seuraavissa vuosiraporteissa kaikki alueet, joiden suhteen se luopuu oikeudesta vedota tämän artiklan määräyksiin.

9 artikla.

1. Jokainen jäsenvaltio, jonka lainsäädännössä ennen niiden lakien ja säännösten hyväksymistä, joiden nojalla tämä sopimus ratifioidaan, ei ollut lakeja tai säännöksiä, jotka koskevat lääkärintarkastusta lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuuden toteamiseksi ei-teollisissa töissä, voi ratifiointiin liitettyllä julkilausumalla korvata 2 ja 3 artikloissa määrätyn kahdeksantoista ikävuoden rajan alemmalla, ei kuitenkaan missään tapauksessa kuuttoista ikävuotta nuoremmalla, ja 4 artiklassa määrätyn kahdenkymmenen yhden ikävuoden rajan alemmalla, ei kuitenkaan yhdeksäntoista vuotta nuoremmalla.

2. Jokainen jäsenvaltio, joka on antanut sellaisen julkilausuman, voi peruuttaa sen milloin tahansa uudella julkilausumalla.

3. Jokaisen jäsenvaltion, jonka suhteen tämän artiklan 1 kohdan mukaan laadittu julkilausuma on voimassa, on ilmoitettava tämän sopimuksen soveltamista koskevassa vuosiraportissa, missä määrin mitään edistystä on tapahtunut sopimuksen määräysten täydelliseksi soveltamiseksi.

III osa. Loppumääräyksiä.

10 artikla.

Mikään tässä sopimuksessa ei saa vaikuttaa mihinkään lakiin, päätökseen, tapaan tai työnantajien ja työntekijöiden väliseen sopimukseen, jossa turvataan paremmat ehdot kuin mitä tässä sopimuksessa on määrätty.

11 artikla.

Tämän sopimuksen viralliset ratifiointit on lähetettävä Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle rekisteröitäväksi.

12 artikla.

1. Tämä sopimus sitoo vain niitä Kansainvälisen työjärjestön jäseniä, joiden ratifiointit pääjohtaja on rekisteröinyt.

2. Se tulee voimaan kaksitoista kuukautta sen jälkeen kuin pääjohtaja on rekisteröinyt kahden jäsenvaltion ratifiointit.

3. Sen jälkeen tämä sopimus tulee voimaan jokaisen jäsenvaltion osalta kaksitoista kuukautta sen jälkeen kuin asianomaisen valtion ratifiointi on rekisteröity.

13 artikla.

1. Jokainen jäsenvaltio, joka on ratifioinut tämän sopimuksen, voi sanoa sen irti kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä, jona sopimus ensin tuli voimaan, lähettämällä kirjelmän Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle, joka sen rekisteröi. Irtisanominen tulee voimaan vasta vuoden kuluttua sen rekisteröimisestä.

2. Jokainen jäsenvaltio, joka on ratifioinut tämän sopimuksen ja joka ei vuoden kuluessa edellisessä kohdassa mainitun kymmenen vuoden määräajan jälkeen käytä tämän artiklan mukaan annettua irtisanomisoikeutta, sitoutuu uudeksi kymmenvuotiskaudeksi ja voi sen jälkeen sanoa irti tämän sopimuksen jokaisen kymmenvuotiskauden kuluttua tämän artiklan määräämin ehdoin.

14 artikla.

1. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on ilmoitettava kaikille Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioille kaikista järjestön jäsenvaltioiden hänelle ilmoittamista ratifiointeista ja irtisanomisista.

2. Kun pääjohtaja ilmoittaa järjestön jäsenvaltioille järjestyksessä toisesta ratifiointista, joka hänelle on ilmoitettu, on pääjohtajan huomautettava jäsenvaltioille sopimuksen voimaantulopäivästä.

15 artikla.

Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on ilmoitettava Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille rekisteröimistä varten Yhdistyneiden Kansakuntien perussäännösten 102 artiklan mukaisesti täydelliset tiedot kaikista ratifiointeista ja irtisanomisista, jotka hän on rekisteröinyt edellisten artikloiden mukaisesti.

16 artikla.

Jokaisen kymmenvuotiskauden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta lukien Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston on esitettävä yleiselle konferenssille selostus tämän sopimuksen soveltamisesta ja harkittava, onko aiheellista ottaa konferenssin päiväjärjestykseen kysymys sen täydellisestä tai osittaisesta muuttamisesta.

17 artikla.

1. Siinä tapauksessa, että konferenssi hyväksyy uuden sopimuksen, jolla kokonaan tai osittain muutetaan tämä sopimus, mikäli uusi sopimus ei toisin määrää:

- a) jäsenvaltion suorittama uuden, muutoksia sisältävän sopimuksen ratifiointi aiheuttaa ipso jure tämän sopimuksen välittömän irtisanomisen huolimatta edellämainitun 13 artiklan määräyksistä, sillä edellytyksellä, että uusi, muutoksia sisältävä sopimus on tullut voimaan;
- b) eivät jäsenvaltiot enää siitä päivästä lukien, jona uusi, muutoksia sisältävä sopimus tulee voimaan, voi ratifioida tätä sopimusta.

2. Kuitenkin jää tämä sopimus nykyisessä muodossaan ja nykyisen sisältöisenä voimaan niihin jäsenvaltioihin nähden, jotka ovat sen ratifioineet eivätkä ratifioi muutoksia sisältävää uutta sopimusta.

18 artikla.

Tämän sopimuksen ranskan- ja englanninkielisiä tekstejä on kumpakaan pidettävä alkuperäisenä.

Suositus (N:o 79), joka koskee lääkärintarkastusta, jolla todetaan lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus työhön.

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna Montrealissa 19 päivänä syyskuuta 1946 kahdenkymmenennen yhdeksännen istuntokautensa, ja

päätettyään hyväksyä erinäisiä ehdotuksia, jotka koskevat lääkärintarkastusta, jolla todetaan lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus työhön, mikä kysymys on kolmantena kohtana istunnon päiväjärjestyksessä, sekä

hyväksyttyään sopimukset, jotka koskevat lääkärintarkastusta, jolla todetaan lasten ja nuorten henkilöiden soveltuvaisuus työhön teollisuudessa ja ei-teollisilla aloilla, sekä

päätettyään täydentää näitä sopimuksia suosituksella,

hyväksyy tänä yhdeksäntenä päivänä loka-kuuta 1946 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on oleva „Suositus, joka koskee lasten ja nuorten henkilöiden lääkärintarkastusta, 1946”:

Katsoen, että sopimukset, jotka koskevat nuorten henkilöiden lääkärintarkastusta, 1946, luovat pohjan säännöksille, jotka koskevat lääkärintarkastusta, jonka tarkoituksena on suojella lasten ja nuorten henkilöiden terveyttä sellaisia vaaroja vastaan, joita voi aiheuttaa heille sopimaton työ, mutta jättävät kunkin maan lainsäädännölle käytännöllisten menettelytapojen yksityiskohtaisen valinnan, ja

katsoen, että on suotavaa, että turvataan sopimusten sovellutuksen kohtuullinen yhdenmukaisuus, jotta lasten ja nuorten henkilöiden suojeleminen, sopimusten tarkoituksen mukaisesti, pysytettäisiin mahdollisimman tehokkaana, samalla kuitenkin sallien lääkärintarkastusten käytännöllisiä sovellutuksia eri jäsenvaltioiden yleisen hallinnollisen järjestelmän mukaisesti, ja

pitäen suotavana sellaisten menettelytapojen tiedoittamista kaikille jäsenvaltioille, joiden on havaittu antavan tyydyttäviä tuloksia jossain maassa ja jotka voivat olla näille ohjeena,

konferenssi suosittelee, että jokainen jäsenvaltio soveltaisi seuraavia määräyksiä, niin pian kuin kunkin maan olosuhteet sen sallivat, ja tiedoittaisi Kansainväliselle työtoimistolle, sen mukaisesti kuin hallintoneuvosto päättää, toimenpiteistä, joihin on ryhdytty tässä tarkoituksessa.

I. Säännösten sovellutusala.

1. Sopimusta, joka koskee nuorten henkilöiden lääkärintarkastusta (ei-teolliset työt), 1946, olisi sovellettava kaikkiin töihin, joita suoritetaan seuraavissa julkisissa tai yksityisissä yrityksissä ja toimissa tai niiden toiminnan yhteydessä:

- a) kauppaliikkeet, lukien mukaan niiden kotiinkantopalvelun;
- b) posti- ja lennätinlaitos, lukien mukaan niiden kotiinkantopalvelun;
- c) laitokset ja virastot, joiden henkilökunta toimii pääasiallisesti virastotöissä;

- d) sanomalehtiyhtymät (toimitus, jakelu, kotiinkanto ja irtotarkastuksen myynti yleisillä teillä tai julkisilla paikoilla);
- e) hotellit, täysihoidot, ravintolat, klubit, kahvilat ja muut tarjoilu-paikat sekä palkallinen kotityö, jota suoritetaan yksityisissä talouksissa;
- f) laitokset, joissa hoidetaan tai huolletaan sairaita, heikkoja, köyhiä tai orpoja;
- g) teatterit ja julkiset huvipaikat;
- h) kiertävä kaupustelu ja kaikenlainen kulkukauppa, sekä kaikki muut työt ja toimet, joita harjoitetaan yleisillä teillä tai julkisilla paikoilla;
- i) kaikki muut työt ja toimet, jotka eivät ole teollisia, eivät maatalou-teen, eivätkä työhön aluksella kuu-luvia.

2. Loukkaamatta oikeutta, jonka sopimus, joka koskee nuorten henkilöiden lääkärintarkastusta (ei-teolliset alat), 1946, myöntää jäsenvaltioille vapauttaa sopimuksen soveltamisesta työperheyhtymissä, joissa työskentelevät vain vanhemmat ja heidän lapsensa tai holhokkinsa suorittaen töitä, joita ei katsota vaaralliseksi lasten tai nuorten henkilöiden terveydelle ja ottaen huomioon, että työt, jotka eivät yleisesti katsoen ole luonteeltaan vaarallisia, voivat olla vaarallisia joillekin yksilöille, jotka eivät sovellu eräisiin töihin tai mihinkään töihin, hallitusten tulisi pyrkiä ulottamaan niiden säännösten soveltaminen, jotka koskevat mainittua lääkärintarkastusta, kaikkiin yrityksiin, joita harjoitetaan ansiotarkoituksessa, ottamatta huomioon siellä työskentelevien henkilöiden välisiä sukulaisuussuhteita.

II. Lääkärintarkastusta koskevat toimenpiteet.

3. Puuttumatta lääkärintarkastukseen, joka suoritetaan lapsen tai nuoren henkilön aloittaessa työtä hänen soveltuvaisuutensa toteamiseksi määrättyyn työhön mainittujen sopimusten 2 artiklan määräysten mukaisesti, on suotavaa, että toimitettaisiin kaikkien lasten yleinen lääkärintarkastus, mikäli mahdollista, ennen heidän oppivelvollisuutensa päättymistä, ja lääkärintar-

kastuksen tuloksia voitaisiin käyttää hyväksi ammatinvalinnan ohjauksessa.

4. Työhön pääsyä varten vaadittuun perusteelliseen lääkärintarkastukseen täytyy:

- a) kuulua kaikki kliinilliset, röntgen- ja laboratoriotutkimukset, jotka ovat hyödyllisiä todettaessa soveltuvaisuutta tai soveltumattomuutta kyseessä olevaan työhön; ja
- b) liittyä kussakin tapauksessa sopivia terveydenhoidollisia neuvoja.

5. Säännöllisesti uusiintuvien tarkastusten:

- a) suoritus tapahtuu samalla tavalla kuin työhön pääsyä varten vaadittu tarkastus, ja
- b) yhteydessä on annettava sopivia terveydenhoidollisia neuvoja ja, mikäli tarpeellista, lisäksi neuvoja ammatinvalinnan suhteen, jos kyseeseen tulee ammatin vaihtaminen.

6. (1) Näiden tarkastusten tulokset on merkittävä täydellisinä kortistoon, jota säilytetään näiden tarkastusten suorituksista vastuunalaisen lääkintähuoltoelimen arkistoissa.

(2) Työnantajalle tarkoitettuun lääkärintodistukseen merkittävien tietojen tai lääkärintarkastusta koskevien lausuntojen, jotka merkitään työlupa- tai työkirjaan, on oltava kyllin selviä osoittamaan tarkastuksessa todetut rajoitukset työhön soveltuvaisuuteen nähden ja varovaisuustoimenpiteet, joihin on ryhdyttävä sen johdosta työolojen suhteen, mutta ne eivät saa koskaan sisältää luonteeltaan luottamuksellisia tietoja esim. synnynnäisistä vioista ja sairauksista, jotka on todettu lääkärintarkastuksessa.

7. (1) Koska useimmissa tapauksissa nuoruusikävaihe ei pääty kahdeksantoista vuoden iässä ja sen johdosta erikoinen suojelu on edelleenkin tarpeen, on toivottavaa, että pakollista lääkärintarkastusta jatketaan ainakin kahteenkymmeneen ikävuoteen asti kaikkien nuorien työntekijöiden suhteen, jotka ovat teollisuustöissä tai työskentelevät ei-teollisilla aloilla.

(2) Ainakin sen vaaran suuruus, joka oikeuttaa lääkärintarkastuksen jatkamisen kahteenkymmeneen ikävuoteen asti mainittujen sopimusten 4 artiklan mukaisesti, pitäisi arvioida laajassa mittaka-

vassa. Tätä lääkärintarkastusten jatkamista olisi sovellettava erityisesti kaikkiin kaivos-töihin, kaikkiin sairaalatoihin sekä sellai-siin toimiin julkisilla huvipaikoilla, kuten tanssi ja akrobatia.

8. Edellisen kohdan määräyksiä ei ole tulkittava siten, että ne vaikuttaisivat ku-moavasti sellaisten kansainvälisten sopimus-ten tai kunkin maan lainsäädännön mukais-ten määräysten soveltamiseen, joiden no-jalla kielletään nuorien henkilöiden työskentely eräissä terveydelle erittäin vaaral-lisissa töissä tai joissa vaaditaan työnteki-jöiden ikään katsomatta kaikkien sellai-sissa töissä työskentelevien henkilöiden ter-veyden valvontaa.

III. Toimenpiteet, jotka koskevat henki-löitä, jotka lääkärintarkastuksessa on to-dettu soveltumattomiksi tai vain osittain soveltuvaisiksi työhön.

9. Toimenpiteisiin, joihin kunkin maan viranomaisten on ryhdyttävä noudattaak-seen mainittujen sopimusten 6 artiklan määräyksiä, täytyy kuulua erityisesti toi-menpiteet, joiden tarkoituksena on, että lap-set ja nuoret henkilöt, joissa lääkärintarkas-tuksessa on todettu ruumiillisia vikoja tai vajavaisuuksia tai jotka on havaittu yleensä työhön soveltumattomiksi:

- a) saavat heille tarpeellista lääkärin-hoitoa niiden vikojen ja vajavaisuuksien poistamiseksi tai lievittämiseksi, joita he kärsivät;
- b) koetetaan saada palaamaan kouluun tai ohjataan heidän mieltensä mukai-siin tai heidän taipumuksiaan vastaa-viin sopiviin töihin ja annetaan heille mahdollisuus sellaisia töitä varten tarvittavaan koulutukseen;
- c) saavat rahallista avustusta, jos se on tarpeellista, aikana, jolloin nauttivat lääkärintarkastusta, opetusta tai ammatti-koulutusta.

10. Jotta helpotettaisiin sellaisten lasten ja nuorten henkilöiden ammatinvalinnan-ohjausta, joissa lääkärintarkastuksessa on todettu fyysillisen vastustuskyvyn puutetta tai määrättyjä vikoja, olisi suotavaa, että pätevien asiantuntijoiden toimesta ja yhteistyössä lääkintähuollon ja asianomaisten työmarkkinakysymyksiä käsittelevien viran-omaisten kanssa laadittaisiin sellaisten am-

mattien ja alojen luetteloja, jotka sovel-tuisivat nuorten heikkojen tai rasittuneiden työntekijöiden kullekin ryhmälle. Tarkas-tusta suorittavat lääkärit voisivat käyttää hyväkseen näitä luetteloita, niiden käytön kuitenkin olematta heitä sitovaa.

IV. Vastuunalaiset viranomaiset.

11. (1) Nuorten työntekijöiden lääkärin-tarkastuksen täyden tehokkuuden takaami-seksi olisi ryhdyttävä kouluttamaan tarkas-tuksista huolehtivaa lääkärikuntaa, johon kuuluisi ammattihygieniaan erikoisesti pe-rehtyneitä lääkäreitä, joilla on laaja koke-mus lasten ja nuorten terveyttä koskevissa lääketieteellisissä kysymyksissä.

(2) Asianomaisten viranomaisen olisi val-vottava, että kurssveja ja käytännöllisiä opintoja järjestetään tätä tarkoitusta var-ten.

(3) Lääkärintarkastuksia suorittavat lää-kärit olisi valittava (1) kohdassa esitettyjen vaatimusten perusteella.

12. Työhön soveltuvaisuutta koskevat lää-kärintarkastukset pitäisi järjestää lähei-sessä yhteistyössä näiden tarkastusten suori-tuksesta vastaavien lääkintäviranomaisten ja lasten ja nuorten työluvista ja työolojen valvonnasta vastuunalaisten viranomaisten välillä.

V. Soveltamismetodit.

13. (1) Jotta taattaisiin lääkärintarkas-tuksen säännöllinen soveltaminen sellaisten lasten ja nuorten henkilöiden työhön sovel-tuvaisuuden toteamiseksi, jotka työskentelevät teollisessa tai ei-teollisessa yrityksessä, joko yrityksessä itsessään tai sen ulkopuo-lella sen toiminnan yhteydessä olevassa työssä, olisi vaadittava, että työnantaja ilmoittaa määrättylle viranomaiselle jokai-sesta nuoresta työntekijästä, joka otetaan työhön ja joka ikänsä puolesta on mää-räysten mukaisen lääkärintarkastuksen alai-nen.

(2) Tämän viranomaisen tulee olla:

- a) joko lääkintäviranomainen, jonka teh-tävänä on tarkastusten suorittaminen ja niiden tuloksista saatujen täydel-listen tietojen säilyttäminen;
- b) tai asianomainen viranomainen, jonka tehtävänä on myöntää lapselle tai

nuorelle henkilölle työlupa tarkastuksen tulosten perusteella.

14. Jotta taattaisiin lääkärintarkastuksen säännöllinen soveltaminen sellaisten lasten ja nuorten henkilöiden työhön soveltuvaisuuden toteamiseksi, jotka työskentelevät joko omaan lukuunsa tai vanhempiensa lukuun kiertävinä kaupustelijoina tai jossakin muussa toimessa, jota harjoitetaan teillä tai yleisillä paikoilla:

a) nuoria kiertäviä työntekijöitä, jotka ikänsä puolesta on lääkärintarkastuksessa todettava työhön soveltuvaisiksi, olisi vaadittava hankkimaan henkilökohtainen lupa, jonka, mikäli mahdollista, työhallinnon alainen viranomaisen työhön soveltuvaisuutta osoittavan todistuksen perusteella ja joka olisi uudistettava joka vuosi vuotuisten lääkärintarkastusten tulosten perusteella; tässä luvassa tulee olla järjestysnumero ja luvansaajan valokuva tai nimikirjoitus tai joku muu henkilöllisyystodistus, sekä seuraavat tiedot:

- i) asianomaisen nimi, ikä ja osoite;
 - ii) hänen vanhempiensa nimi ja osoite sekä lausunto siitä, että nämä sallivat hänen harjoittaa työtä, johon lupa on annettu;
 - iii) työhön otettaessa suoritettun lääkärintarkastuksen ja myöhempien lääkärintarkastusten tulokset;
- b) yllämainitun luvan haltijaa on vaadittava pitämään näkyvää merkkiä, jossa on vastaava järjestysnumero kuin luvassa;
- c) lain noudattamista valvovien ammattiviranomaisten ja paikallisten viranomaisten, varsinkin poliisiviranomaisten välillä olisi vallittava täydellinen yhteistyö, jotta tarkastettaisiin säännöllisesti nuorten kiertävien työntekijöiden todistukset ja vakuutauduttaisiin siitä, että ne ovat kunnossa niiden säännösten mukaisesti, jotka koskevat lääkärintarkastusta työhön soveltuvaisuuden toteamiseksi.

Sopimus (N:o 79), joka koskee lasten ja nuorten henkilöiden yötyön rajoittamista ei-teollisissa töissä.

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna Montrealissa 19 päivänä syyskuuta 1946 kahdenkymmenennen yhdeksannen istuntokautensa, ja

päätettyään hyväksyä erinäisiä ehdotuksia, jotka koskevat lasten ja nuorten henkilöiden yötyön rajoittamista ei-teollisissa töissä, mikä kysymys on kolmantena kohtana istunnon päiväjärjestyksessä, sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan kansainvälisen sopimuksen muotoon,

hyväksyy tänä yhdeksäntenä päivänä loka-kuuta 1946 seuraavan sopimuksen, jonka nimenä on oleva „Sopimus nuorten henkilöiden yötyöstä (ei-teolliset työt), 1946”.

I osa. Yleisiä määräyksiä.

1 artikla.

1. Tätä sopimusta sovelletaan lapsiin ja nuoriin henkilöihin, jotka työskentelevät palkasta tai välittömän tai välillisen ansion vuoksi ei-teollisissa töissä.

2. Tätä sopimusta sovellettaessa „ei-teollisiin töihin” luetaan kaikki muut työt, paitsi ne, mitkä asianomainen viranomaisen on ilmoittanut teollisuus- tai maataloustöiksi tai työksi aluksella.

3. Asianomaisen viranomaisen on määriteltävä raja, joka eroittaa ei-teolliset työt teollisuus- ja maataloustöistä sekä työstä aluksella.

4. Kunkin maan lainsäädäntö voi vapauttaa tämän sopimuksen soveltamisesta:

- a) yksityisissä talouksissa suoritettun kotitaloustyön;
- b) työn, jota ei katsota vahingolliseksi tai vaaralliseksi lapsille tai nuorille henkilöille ja jota suoritetaan perheyrittäyksissä, joissa työskentelevät vain vanhemmat ja heidän lapsensa tai holhokkinsa.

2 artikla.

1. Alle neljäntoista vuoden ikäisillä lapsilla, jotka ovat oikeutettuja työskentelemään täyden työajan tai osan työaikaa, ja yli neljäntoista vuoden ikäisillä lapsilla, jotka ovat vielä täysin oppivelvollisuuden alaisia, ei saa teettää työtä eivätkä he saa työskennellä yöllä aikana, joka on pituu-

deltaan vähintään neljätoista perättäistä tuntia ja johon kuuluu klo 8:sta illalla klo 8:aan aamulla ulottuva ajanjakso.

2. Kuitenkin kunkin maan lainsäädännössä voidaan, mikäli paikalliset olosuhteet sitä vaativat, korvata tämä ajanjakso toisella kahdentoista tunnin pituisella ajanjaksolla, jonka alkua ei saa määrätä myöhäisemmäksi kuin klo 20.30 ja päättymistä varhaisemmaksi kuin klo 6.

3 artikla.

1. Yli neljätoista vuoden ikäisillä lapsilla, jotka eivät ole enää täyden oppivelvollisuuden alaisia, sekä kahdeksantoista ikävuotta nuoremmilla henkilöillä ei saa teettää työtä eivätkä he saa työskennellä yöllä aikana, joka on pidettävä vähintään kaksitoista perättäistä tuntia ja johon kuuluu klo 22:sta klo 6:een ulottuva ajanjakso.

2. Kuitenkin, missä poikkeukselliset seikat ovat vaikuttamassa erityiseen toimintalaan tai määrättyllä alueella, asianomainen viranomainen voi neuvoteltuaan asianomaisten työnantajien ja työntekijöiden järjestöjen kanssa päättää, että tällä toimintalalla tai tällä alueella työskentelevien lasten ja nuorten henkilöiden suhteen voidaan klo 22:sta klo 6:een ulottuva ajanjakso korvata klo 23:sta klo 7:ään ulottuvalla ajanjaksolla.

4 artikla.

1. Maissa, joissa ilmaston vuoksi päivätyö on erittäin rasittavaa, voi lepoaika yöllä olla lyhyempi kuin mitä edellisissä artikloissa on määrätty, sillä ehdolla että vastaava lepo myönnetään päiväsaikaan.

2. Kun maan edut erikoisen vakavasti sitä vaativat, hallitus voi kumota yötyökiellon, joka koskee nuoria, kuusitoista vuotta täyttäneitä henkilöitä.

3. Kunkin maan lainsäädännössä voidaan antaa asianomaiselle viranomaiselle valtuudet myöntää henkilökohtaisia väliaikaisia lupia, joilla sallitaan kuusitoista vuotta täyttäneiden nuorten henkilöiden työskennellä yöllä, milloin ammattikoulutuksen erikoisvaatimukset sitä edellyttävät, sillä ehdolla, että vuorokautinen lepoaika ei ole yhdentoista tunnin yhtäjaksoista aikaa lyhyempi.

5 artikla.

1. Kunkin maan lainsäädännössä voidaan antaa asianomaiselle viranomaiselle valtuudet myöntää henkilökohtaisia lupia alle kahdeksantoista vuoden ikäisille lapsille tai nuorille henkilöille toimia esiintyvinä tai teijijoina julkisissa näytöksissä yöllä tai osallistua näyttelijöinä elokuvaukseen yöllä.

2. Kunkin maan lainsäädännössä määrätään alin ikäraja, mistä lähtien voidaan antaa tällaisia henkilökohtaisia lupia.

3. Tällaista lupaa ei voida myöntää, jos näytännön laatu tai esitys tai olosuhteet, joissa näitä suoritetaan, ovat sellaisia, että osallistuminen niihin voi olla vaarallista lapsen tai nuoren henkilön hengelle, terveydelle tai moraalille.

4. Seuraavia ehtoja on noudatettava lupia myönnettäessä:

- a) työaika ei saa jatkua yli keskiyön;
- b) ankarin suojelumääräyksiin on turvattava lapsen tai nuoren henkilön terveyden ja moraalin suojelu, taattava hänelle hyvä kohtelu ja estettävä yötyö haittaamasta hänen koulutustaan;
- c) lapsen tai nuoren henkilön on saatava nauttia vähintään neljätoista tunnin pituisia yhtäjaksoista lepoa.

6 artikla.

1. Taatakseen tämän sopimuksen määräysten tehokkaan soveltamisen kunkin maan lainsäädännön on:

- a) laadittava virallinen tarkastus- ja valvontajärjestelmä, joka on niiden eri toimintahaarojen erikoistarpeiden mukainen, joihin sopimusta sovelletaan;
- b) velvoitettava jokainen työnantaja pitämään luetteloa virallisista asiakirjoista tai pitämään saatavissa virallisia asiakirjoja, joista käy ilmi kaikkien hänen työssään työskentelevien alle kahdeksantoista vuoden ikäisten henkilöiden nimet ja syntymäajat sekä heidän työaikansa; siinä tapauksessa, että lapset tai nuoret henkilöt työskentelevät yleisillä teillä tai julkisilla paikoilla, täyttyy luettelosta tai asiakirjoista ilmetä työ sopimuksessa määrättyt työajat;
- c) määrättävä toimenpiteet, joiden avulla todetaan sellaiset henkilöt ja valvo-

taan sellaisia henkilöitä, jotka ovat alle kahdeksantoista vuoden ikäisiä ja työskentelevät työnantajan lukuun tai omaan lukuunsa sellaisissa töissä ja toimissa, joita harjoitetaan yleisillä teillä tai julkisilla paikoilla;

- d) määrättävä rangaistukset, joita sovelletaan työnantajiin tai muihin vastuunalaisiin täysi-ikäisiin henkilöihin rikkomuksista näitä lakeja ja säännöksiä vastaan.

2. Vuosiraporteissa, jotka on lähetettävä Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 22 artiklan määräysten mukaisesti, on annettava täydellisiä tietoja lainsäädännöstä, jolla saatetaan voimaan tämän sopimuksen määräykset, ja erityisesti:

- a) kaikista ajanjaksoista, joilla on korvattu 2 artiklan 1 kohdassa määrätty ajanjakso mainitun artiklan 2 kohdan määräysten mukaisesti;
- b) siitä, missä määrin on käytetty hyväksi 3 artiklan 2 kohdan määräyksiä;
- c) viranomaisista, joille on annettu valtuudet myöntää henkilökohtaisia lupia 5 artiklan 1 kohdan määräysten mukaisesti, ja alimmasta ikärajusta, joka on määrätty lupien myöntämistä varten saman artiklan 2 kohdan mukaisesti.

II osa. Erikoismääräyksiä eräitä maita varten.

7 artikla.

1. Jokainen jäsenvaltio, jonka lainsäädännössä ennen niiden lakien ja säännösten hyväksymistä, joiden nojalla tämä sopimus ratifioidaan, ei ollut lakeja tai säännöksiä, joiden nojalla lasten ja nuorten henkilöiden työtyötä rajoitetaan ei-teollisissa töissä, voi ratifiointiinsa liitetyllä julkilausumalla korvata 3 artiklassa määrätyn kahdeksantoista vuoden ikärajan alemmalla, kuitenkin ei missään tapauksessa kuuttatoista ikävuotta nuoremmalla.

2. Jokainen jäsenvaltio, joka on antanut sellaisen julkilausuman, voi kumota sen milloin tahansa uudella julkilausumalla.

3. Jokaisen jäsenvaltion, jonka suhteen tämän artiklan 1 kohdan mukaan laadittu julkilausuma on voimassa, on ilmoitettava vuosiraportissaan tämän sopimuksen sovel-

tamisesta, missä määrin mitään edistystä on tapahtunut sopimuksen määräysten täydelliseksi soveltamiseksi.

8 artikla.

1. Tämän sopimuksen I osan määräyksiä sovelletaan Intiassa tässä artiklassa esitetyn muutoksin:

- a) mainittuja määräyksiä sovelletaan kaikilla alueilla, joiden suhteen Intian lakiasäätävällä elimellä on oikeus niitä soveltaa;
- b) asianomainen viranomainen voi vapauttaa tämän sopimuksen soveltamisesta lapset ja nuoret henkilöt, jotka työskentelevät yrityksissä, joissa on työssä alle kaksikymmentä henkilöä;
- c) sopimuksen 2 artiklaa sovelletaan kahdetoista vuotta nuorempiin lapsiin, jotka ovat oikeutettuja työskentelemään täyden työajan tai osan työaikaa ja lapsiin, jotka ovat täyttäneet kaksitoista vuotta ja ovat täyden oppivelvollisuuden alaisia;
- d) sopimuksen 3 artiklaa sovelletaan lapsiin, jotka ovat täyttäneet kaksitoista vuotta eivätkä ole täyden oppivelvollisuuden alaisia sekä alle viidentoista vuoden ikäisiin nuoriin henkilöihin;
- e) 4 artiklan 2 ja 3 kohtien myöntämiä poikkeuksia sovelletaan nuoriin henkilöihin, jotka ovat täyttäneet neljättoista vuotta;
- f) 5 artiklaa sovelletaan lapsiin ja nuoriin henkilöihin, jotka ovat alle viidentoista vuoden ikäisiä.

2. Tämän artiklan 1 kohdan määräykset voidaan muuttaa seuraavalla menettelyllä:

- a) Kansainvälinen työkonferenssi voi joksaisessa istunnossaan, jossa kysymys kuuluu sen päiväjärjestykseen, hyväksyä kahden kolmanneksen enemmistöllä muutosehdotukset tämän artiklan 1 kohtaan;
- b) sellainen muutosehdotus on vuoden kuluessa tai poikkeuksellisissa oloissa kahdeksantoista kuukauden kuluessa konferenssin istunnon päättymisen jälkeen jätettävä käsiteltäväksi Intian sille viranomaiselle tai niille viranomaisille, joiden toimialaan asia kuuluu, lain muuttamista tai muihin toimenpiteisiin ryhtymistä varten;

- c) jos Intia saa asianomaiselta viranomaiselta tai asianomaisilta viranomaisilta suostumuksen, se ilmoittaa muutoksen virallisesta ratifiointista Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle muutoksen rekisteröintiä varten;
- d) sellainen muutosehdotus, sen jälkeen kuin Intia on sen ratifioinut, tulee voimaan tämän sopimuksen muutoksena.

III osa. Loppuartiklat.

9 artikla.

Mikään tässä sopimuksessa ei saa vaikuttaa mihinkään lakiin, päätökseen, tapaan tai työnantajien ja työntekijöiden väliseen sopimukseen, jossa turvataan paremmat ehdot, kuin mitä tässä sopimuksessa on määrätty.

10 artikla.

Tämän sopimuksen viralliset ratifiointit on lähetettävä Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle, joka ne rekisteröi.

11 artikla.

1. Tämä sopimus sitoo vain niitä Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioita, joiden ratifiointit pääjohtaja on rekisteröinyt.

2. Se tulee voimaan kaksitoista kuukautta sen jälkeen kuin pääjohtaja on rekisteröinyt kahden jäsenvaltion ratifiointit.

3. Sen jälkeen tämä sopimus tulee voimaan jokaisen jäsenvaltion osalta kaksitoista kuukautta sen jälkeen kuin asianomaisen valtion ratifiointi on rekisteröity.

12 artikla.

1. Jokainen jäsenvaltio, joka on ratifioinut tämän sopimuksen, voi sanoa sen irti kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä, jona sopimus ensin tuli voimaan, lähettämällä kirjelmän Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle, joka sen rekisteröi. Irtisanominen tulee voimaan vasta vuoden kuluttua sen rekisteröimisestä.

2. Jokainen jäsenvaltio, joka on ratifioinut tämän sopimuksen ja joka ei vuoden kuluessa edellisessä kohdassa mainitun kymmenen vuoden määräajan jälkeen käytä hyväkseen tämän artiklan mukaan annettua irtisanomisoikeutta, sitoutuu uudeksi kymmenvuotiskaudeksi ja voi sen jälkeen

sanoa irti tämän sopimuksen jokaisen kymmenvuotiskauden kuluttua tämän artiklan määräämin ehdoin.

13 artikla.

1. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on ilmoitettava kaikille Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioille kaikista järjestön jäsenvaltioiden hänelle ilmoittamista ratifiointeista ja irtisanomisista.

2. Kun pääjohtaja ilmoittaa järjestön jäsenvaltioille järjestyksessä toisesta ratifiointista, joka hänelle on ilmoitettu, on pääjohtajan huomautettava jäsenvaltioille sopimuksen voimaantulopäivästä.

14 artikla.

Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on ilmoitettava Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille rekisteröimistä varten Yhdistyneiden kansakuntien perussäännösten 102 artiklan mukaisesti täydelliset tiedot kaikista ratifiointeista ja irtisanomisista, jotka hän on rekisteröinyt edellisten artiklojen mukaisesti.

15 artikla.

Jokaisen kymmenvuotiskauden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta lukien Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston on esitettävä yleiselle konferenssille selostus tämän sopimuksen soveltamisesta ja harkittava, onko aiheellista ottaa konferenssin päiväjärjestykseen kysymys sen täydellisestä tai osittaisesta muuttamisesta.

16 artikla.

1. Siinä tapauksessa, että konferenssi hyväksyy uuden sopimuksen, jolla kokonaan tai osittain muutetaan tämä sopimus, ja mikäli uusi sopimus ei toisin määrää:

a) jäsenvaltion suorittama uuden, muutoksia sisältävän sopimuksen ratifiointi aiheuttaa ipso jure tämän sopimuksen välittömän irtisanomisen huolimatta edellämainitun 12 artiklan määräyksistä, sillä edellytyksellä, että uusi, muutoksia sisältävä sopimus on tullut voimaan;

b) eivät jäsenvaltiot enää siitä päivästä lukien, jona uusi, muutoksia sisältävä sopimus tulee voimaan, voi ratifioida tätä sopimusta.

2. Kuitenkin jää tämä sopimus voimaan nykyisessä muodossaan ja nykyisen sisällönsä noian jäsenvaltioihin nähden, jotka ovat sen ratifioineet eivätkä ratifioi muutoksia sisältävää uutta sopimusta.

17 artikla.

Tämän sopimuksen ranskan- ja englanninkielisiä tekstejä on kumpaakin pidettävä alkuperäisenä.

Suositus (N:o 80), joka koskee lasten ja nuorten henkilöiden yötyön rajoittamista ei-teollisissa töissä.

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna Montrealissa 19 päivänä syyskuuta 1946 kahdenkymmenennen yhdeksännen istuntokautensa, ja päätettyään hyväksyä erinäisiä ehdotuksia, jotka koskevat lasten ja nuorten henkilöiden yötyön rajoittamista ei-teollisissa töissä, mikä kysymys on kolmantena kohtana istunnon päiväjärjestyksessä, sekä hyväksyttyään tätä koskevan sopimuksen ja päätettyään täydentää tätä sopimusta suosituksella,

hyväksyy tänä yhdeksäntenä päivänä loka-kuuta 1946 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on oleva „Suositus, joka koskee nuorten henkilöiden yötyötä (ei-teolliset työt), 1946”:

Katsoen, että sopimus, joka koskee nuorten henkilöiden yötyötä (ei-teolliset työt), 1946, luo perustan suojelulainsäädännölle yötyön aiheuttamia vaaroja vastaan ei-teollisissa töissä, joissa käytetään suurissa määrin nuoria työntekijöitä;

katsoen, koska työt, joihin näitä määräksiä sovelletaan, ja tavat ja erityiset olosuhteet eri maissa ovat sangen erilaisia, että sopimus jättää kunkin maan lainsäädännölle mahdollisuudet soveltaa sopimuksen säätämiä yleisiä määräyksiä niitä käytännössä toteutettaessa, mutta että on suotavaa kuitenkin turvata mainitun sopimuksen mahdollisimman yhdenmukainen soveltaminen;

katsoen tärkeäksi, että noudatetaan eräitä soveltamismenettelytapoja, joiden on havaittu antavan tyydyttäviä tuloksia ja jotka voivat sen vuoksi olla ohjeena järjestön jäsenvaltioille,

konferenssi suosittelee, että kukin jäsenvaltio soveltaisi seuraavia toimenpiteitä, niin pian kuin asianomaisen maan olosuhteet sen sallivat ja selostaisi Kansainväliselle työtoimistolle hallintoneuvoston päätöksen mukaisesti toimenpiteitä, joihin on ryhdytty tässä tarkoituksessa.

I. Säännösten sovellutusala.

1. Nuorten henkilöiden yötyötä koskevan sopimuksen (ei-teolliset työt), 1946, määräyksiä olisi sovellettava kaikkiin töihin, joita suoritetaan seuraavissa yleisissä tai yksityisissä yrityksissä tai niiden toiminnan yhteydessä:

- a) kaupalliikkeet, lukien mukaan niiden kotiinkantopalvelun;
- b) posti- ja lennätinlaitos, lukien mukaan niiden kotiinkantopalvelun;
- c) laitokset ja virastot, joiden henkilökunta toimii pääasiallisesti virastotöissä;
- d) sanomalehtiyritykset (toimitus, jakelu, kotiinkanto ja irtonumeroiden myynti yleisillä teillä tai julkisilla paikoilla);
- e) hotellit, täysihoidot, ravintolat, klubit, kahvilat ja muut tarjoilupaikat;
- f) laitokset, joissa hoidetaan tai huolehditaan sairaita, heikkoja, köyhiä ja orpoja;
- g) teatterit ja julkiset huvipaikat;
- h) kiertävä kaupustelu ja kaikenlainen kulkukauppa sekä kaikki muut työt, ja toimet, joita harjoitetaan yleisillä teillä tai julkisilla paikoilla;
- i) kaikki muut työt ja toimet, jotka eivät ole kuulu teollisuuteen, maatalouteen, kalastukseen eivätkä merenkulkun.

2. Loukkaamatta oikeutta, jonka sopimus, joka koskee nuorten henkilöiden yötyötä (ei-teolliset työt), 1946, myöntää jäsenvaltioille vapauttaa sopimuksen soveltamisesta toisaalta kotitaloustyö, jota harjoitetaan palkan tai ansion vuoksi yksityisessä taloudessa, toisaalta työ perheyriksissä, joissa

työskentelevät vain vanhemmat ja heidän lapsensa tai holhokkinsa suorittaen töitä, joita ei katsota vaaralliseksi tai vahingolliseksi lasten tai nuorten henkilöiden terveydelle, jäsenvaltioiden huomiota kiinnitetään siihen, että on suotavaa:

- a) ryhtyä asianmukaisiin lainsäädännöllisiin ja hallinnollisiin toimenpiteisiin, joilla rajoitetaan alle kahdeksantoista vuoden ikäisten lasten ja nuorten henkilöiden yötyötä kotitaloustöissä;
- b) ulottaa kaikkiin ansaitsemistarkoituksessa harjoitettuihin yrityksiin ottamatta huomioon niissä työskentelevien henkilöiden välisiä sukulaisuussuhteita niitten säännösten soveltaminen, jotka koskevat yötyön rajoittamista ei-teollisissa töissä.

II. Työ julkisissa esitystilaisuuksissa.

3. Jos nuorten henkilöiden yötyötä koskevan sopimuksen (ei-teolliset työt), 1946, 5 artiklan määräysten mukaisesti paikallisille viranomaisille on annettu valtuudet myöntää henkilökohtaisia lupia lapsille ja nuorille henkilöille yöllä toimia esiintyvänä taiteilijoina julkisissa esitystilaisuuksissa tai osallistua näyttelijöiden ominaisuudessa elokuvaukseen, olisi myönnettävä valtuudet valvoa näiden lupien myöntämistä ylemmälle viranomaiselle, jolle asianomaiset henkilöt voisivat valittaa lupanomuksen hylkäämisestä tai luvan saannille asetetuista ehdoista.

4. Luvat pitäisi myöntää rajoitetuksi ajaksi sellaisin ehdoin, jotka kussakin tapauksessa ovat tarpeellisia lapsen tai nuoren henkilön suojelemiseksi.

5. Lupia olisi myönnettävä alle neljäntoista vuoden ikäisille lapsille vain poikkeustapauksissa, kun lapsen ammatillinen koulutus tai hänen varhaiskypsyä lahjakkuutensa sitä vaativat, ja seuraavin ehdoin:

- a) sellaisia lupia on myönnettävä yleensä vain lapsille, jotka opiskelevat näyttämötaiteen tai musiikin oppilaitoksissa;
- b) yötyö olisi rajoitettava, mikäli mahdollista, kolmeen iltaan viikossa tai keskimäärin kolmeen iltaan viikossa laskettuna pitemmältä ajalta;

c) työn olisi päätyttävä klo 22 tai olisi myönnettävä kuudentoista tunnin yhtäjaksoinen lepoaika.

III. Valvonta.

6. Ottaen huomioon suosituksen, joka koskee ammattientarkastusta, 1923, 12 kohdassa lausuttu periaate, jonka mukaan tarkastajanvirkaa harjoittavat miehet sekä naiset, joilla on samat valtuudet ja tehtävät sekä sama toimivalta, on suotavaa, että otettaisiin huomioon eräissä maissa saadut kokemukset, joiden mukaan erittäin tyydyttäviä tuloksia on saatu antamalla naistarkastajien tehtäväksi nuorten työntekijöiden suojelua koskevan lainsäädännön valvominen.

7. Jotta taattaisiin sopimuksessa, joka koskee nuorten henkilöiden yötyötä (ei-teolliset työt), 1946, lausuttujen määräysten tehokas soveltaminen, olisi ei-teollisessa toiminnassa, jota harjoitetaan monilukuisissa pienissä ja hajanaisissa yrityksissä, nuorien työntekijöiden suojelua koskevan lainsäädännön soveltamisen tavallisen valvonnan lisäksi kiinnitettävä erikoista huomiota tutkimuksiin, joita suoritetaan yleisön ilmiäntamien väitettyjen lainrikkomusten suhteen, ja erityisestikin ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin, kun valituksen esittäjinä ovat lapsen tai nuoren henkilön vanhemmat.

8. Päätettäessä sen virallisen todistuksen muodosta, mikä työnantajan on pidettävä hallussaan ammattientarkastajia varten, jotta nämä sen avulla voisivat valvoa yötyötä rajoittavien säännösten soveltamista, olisi toivottavaa, että huomioidaan työluvan ja työkirjan etuisuudet, koska ne laaditaan tai leimataan virallisesti joka kerran työtä muutettaessa ja ne siten helpottavat nuoren työntekijän, hänen ikänsä ja hänen työehtojensa, lukien niihin työajan, toteamista.

9. 1) Jotta viralliset tarkastuselimet voisivat todeta nuorten kiertävien työntekijöiden henkilöllisyyden, joita suojelee yötyötä koskeva lainsäädäntö:

- a) nuorten kiertävien työntekijöiden, jos he nauttivat palkkaa, olisi pidettävä mukanaan todistus tai tuntomerkki, jonka nojalla heidän henkilöllisyytensä voidaan todeta työn ulkopuolella, työnantajan säilyttämien todistusten lisäksi;

- b) nuorten kiertävien työntekijöiden, jotka työskentelevät omaan tai vanhempiensa lukuun, olisi pidettävä mukanaan todistusta, jonka nojalla heillä on oikeus työhön, ja tuntomerkkiä, jonka avulla heidän henkilöllisyytensä voidaan todeta.

2) Nuorille alle kahdeksantoista vuoden ikäisille kiertäville työntekijöille olisi annettava työlupa tai henkilökohtainen lupa josta ilmenee:

- a) lapsen tai nuoren henkilön nimi, ikä ja osoite;
- b) valokuva, nimikirjoitus tai joku muu todistus, jolla voidaan todeta luvan haltijan henkilöllisyys, sekä työluvan tai todistuksen järjestysnumero;
- c) jos lapsi tai nuori henkilö on palkatussa työssä, hänen työnantajansa nimi ja osoite sekä hänen työaikansa;
- d) jos lapsi tai nuori henkilö työskentelee omaan lukuunsa tai vanhempiensa lukuun, hänen vanhempiensa nimi ja osoite ja heidän suostumuksensa.

3) On suotavaa, että työluvan tai hen-

kilökohtaisen luvan myöntää työkysymyksiä käsittelevän viranomaisen alainen elin.

4) Nuorten kiertävien työntekijöiden olisi pidettävä näkyvissä merkkiä, josta ilmenee työlupaa tai henkilökohtaista lupaa vastaava järjestysnumero.

5) Olisi saatava aikaan täydellinen yhteistyö paikallisten viranomaisten, varsinkin poliisiviranomaisten, opetusviranomaisten, lastensuojeluviranomaisten sekä ammattientarkastusviranomaisten kesken, jotta täten turvattaisiin nuorten kiertävien työntekijöiden työajan valvonta ja yötyötä koskevan lainsäädännön soveltaminen.

6) Työnantaja on asetettava lailliseen edesvastuuseen rikkomuksista lakeja ja säännöksiä vastaan, varsinkin, jos vaadittu työsuoritus on kohtuuton verrattuna aikaan, joka sallitun työajan puitteissa on käytettävissä sen suorittamiseen; työnantajalle olisi annettava tilaisuus osoittaa, että hän on toiminut hyvässä uskossa, jos hän on ryhtynyt kaikkiin asianmukaisiin varovaisuustoimenpiteisiin rikkomuksen ehkäisemiseksi.

7. Jos työ on suoritettu vanhempien lukuun tai heidän luvallaan, vanhempia on edeltäpäin annetun varoituksen jälkeen pidettävä laillisesti edesvastuullisina rikkomuksesta.